

Könyvajánló

A prominens beteg. 100 beteg, 100 kórkép – egységes szerkezetben

Medscape, 19 August 2020 ; 27 August 2020 ; Dezember 2021

Forrás Internet-helye:

https://deutsch.medscape.com/diashow/49000706?nlid=136961_3081&src=WNL_mdplsnews_200820_MSCPEDIT_DE&uac=347207CJ&faf=1#1 ;

https://deutsch.medscape.com/diashow/49005004?uac=347207CJ&faf=1&sso=true&impID=3898087&src=WNL_mdplsfeat_211223_mscpedit_de#1

Thomas Meißner: Der prominente Patient. Krankheiten berühmter Persönlichkeiten, Springer, 2019, S. 408, 39,90 EUR; eBook ISBN 978-3-662-57731-8; Softcover ISBN 978-3-662-57730-1

Johann Sebastian Bach: 1949-ben *Wolfgang Rosenthal* berlini sebész megvizsgálhatta a Tamás-templom karnagyának csontjait. ***Többszörös exosztózis képződményt*** figyelt meg a medencegyűrűn, az ágyékcsigolyán és a sarokcsonton. A csontkinövések oka az orgonajátékkal járó visszatérő erőfeszítés és izommunka.

Charles Baudelaire: A féktelen írás- és életmódjáról ismert francia költőt 45 éves korában agyvérzés érte. Még másfél évig élt és ***krónikus afáziában*** szenvedett. Csak néhány szitokszót tudott kiejteni, nem volt állapota tudatában, amit a neurológusok ***azognóziaként*** definiálnak.

Ludwig van Beethoven: A zeneszerző holttestének boncolási jelentése és egyéb leletek alapján arra lehet következtetni, hogy süketége és oroszlánarca ***Paget-kór***nak tulajdonítható.

Humphrey Bogart lánzdohányos és alkoholista volt. ***Nyelőcsőrákban*** halt meg.

Bertolt Brecht: Egész életében visszatérő szívpanaszait orvosai inkább neurotikus jellegűeknek tekintették. 2010-ben azonban Stephen Parker brit Brecht-szakértő talált egy rövid feljegyzést, miszerint gyermekkorában szívtágulásban szenvedett. A tünetekből és a bal arcán időnként furcsa grimaszt kiváltó idegrángásokból arra következtetett, hogy Brecht fiatalkorában szívpanaszokkal járó és chorea minor által kísért reumás lázban szenvedett. Halálának oka a diagnózistól eltérően nem infarktus, hanem valószínűleg uroszepszis okozta **perikarditisz** volt. Felnőttkorában ugyanis sokáig veseköve volt, prosztatitiszben és húgycsőszűkületben szenvedett.

Rita Hayworth: A filmdíva különös viselkedését sokáig alkoholizmusának tulajdonították. *Ronald Fieve* new york-i pszichiáter 1979-ben állapította meg, hogy **Alzheimer-demenciában** szenved.

Friedrich Hölderlin: 1806 szeptemberében valamilyen **pszichózis** miatt került a tübingeni egyetemi klinikára, ahol *Johann Autenrieth* vezető orvos kezelte. Nyugtatóként nadragulyát és nyers ópiumot alkalmazott. „Gyógyíthatatlanná” nyilvánították és egy asztalos családjának gyámsága alá helyezték. Élete hátralevő 36 évét a Neckar-parti „tübingeni toronyban” töltötte.

Bob Marley: A reggae zenész jobb nagylábujján 1977-ben rosszindulatú melanómát diagnosztizáltak. Az **acrolentinignosus melanoma** egy olyan altípus, amely a melanómás betegek 4%-ánál fordul elő. 1980-ban, utolsó koncertjét követően Németországba utazott, ahol a *Tegernsee* partján levő *Ringberg*-klinikán, egy kétes hírű „csodadoktor”, *Dr. Josef Issels* kezére adta magát. Már nem sikerült hazautaznia, Floridában átszállás közben halt meg.

Steve MQueen: A hollywood-i színésznél 1978-ban **pleurális mezoteliómát** diagnosztizáltak, amelyet az esetek 80-90%-ánál azbesztexpozícióval hoznak összefüggésbe. Ezt a tengerészgyalogságnál töltött szolgálat, vagy a motorbiciklizésnél használt tűzálló védőruházat okozhatta. Unortodox módszerekkel, vitaminokkal, ásványi anyagokkal, kávék beöntésekkel

kúrálgatta magát, majd egy amerikai származású mexikói kuruzslóhoz fordult. Végül Juarez-ben, a *Santa Rosa Clinic*-en végzett műtéten kiderült, hogy a jobb oldali tüdőtumor elérte a rekeszizmot és áttért a bal tüdőre. Halálának hivatalos oka: szívinfarktus.

Auguste Renoir: Festményein nem vehető ki, hogy jobb vagy bal kézzel festette. Az sem, hogy betegsége miatt keze deformálódott és csaknem teljesen mozgásképtelen volt. 50 éves elmúlt, amikor jelentkeztek nála a **reumatoid arthritis** tünetei. Élete utolsó hét évét kerekesszékekben töltötte. Csaknem mozgásképtelen volt, csonttá-bórré soványodott, fájdalmak, felfekvéses sebek kínozták. És még mindig nagyméretű festményeken dolgozott. Élete utolsó napján megfestette az anemónákat, amelyeket szobalánya gondozott.

Andy Warhol: Asperger szindrómában szenvedett. 1987-ben, valószínűleg egy epehólyag-műtét következtében halt meg.

Christiaan Barnard professzor: 1967 decemberében végrehajtotta az első szívtranszplantációt. Kevesen tudták, hogy jó tíz évvel korábban **reumatoid artritist** diagnosztizáltak nála. Második szívtranszplantációs műtétje közben (1968. 01. 02.) heveny fájdalom nyilallt a kezébe, ujjai lemerevedtek és nem tudta csatlakoztatni a szív-tüdő gépet. Műtét közben kirántotta az aortakatétet a főütőérből és súlyos vérzést okozott a betegnek. A műtét végül sikeres volt, a recipiens még másfél évig jó egészségben élt.

Fájdalmai miatt Barnard az analgetikum abúzusig jutott, ami gyomor- és bélvérzést, továbbá súlyos anémiát okozott. Különböző terápiás opciókkal próbálkozott: kortikoszteroidokkal, Penicillammal, Chloroquin-nel, sejterápiával. 1983-ban feladta hivatásának gyakorlását.

Marie Curie: Évtizedekig a megengedett határértéket százszorosán meghaladó radioaktív környezetben dolgozott. Már harminc éves korában **súlyos sugárbetegségben** szenvedett. Ennek ellenére naponta több mint 14 órát

dolgozott, nem tartotta be a biztonsági előírásokat. A láz, az erőtlenség, a sebesedés ellenére megszállottan végezte munkáját.

Albert Einstein: Az anglo-amerikai orvostársadalomban fogalommá vált az „*Einstein Sign*”: ezzel a kifejezéssel illetik az abdominális aorta aneurizma olykor nehezen interpretálható tüneteit. *Rudolph Nissen* német sebész, aki évek óta abdominális panaszok miatt kezelte a fizikust, 1948-ban a *Brooklyn Jewish Hospital*-ban exploratív laparotómiát végzett és grapefruit nagyságú **mellkasi aorta aneurizmát** tárt fel. Ezt az aortafal stabilizálása céljából az éppen akkor felfedezett celofánnal vontta be. 1955. április 12-én ismét erőteljes mellkasi fájdalmak léptek fel, az aneurizma már-már szétrobbanni készült. Einstein nem vállalta az újabb műtétet. „Megtettem a kötelességemet és elegánsan fogok elmenni.”

Martin Luther: Gyakori fülzúgásai, szédülési rohamai voltak, feje és mindene fájt. Levelezésében naturalisztikus részletességgel ír bántalmairól. Közele hívének, *Philipp Melanchtonnak* arról panaszkodott, hogy csak izzadással járó kemény erőfeszítéssel tud megszabadulni kemény székletétől. Egy vesekő miatti vizeletrekedés majdnem az életébe került. Valószínűleg **Menière-betegségben** szenvedett.

Heinrich Schliemann: Trója felfedezője télen-nyáron úszni járt. Állandó fülfájásban szenvedett, hallása fokozatosan romlott. 1866-ban akut halláskárosodást szenvedett, de orvosai tanácsa ellenére nem hagyott fel az úszással. 1890 novemberében, *Hermann Schwartze*, a fülsebészettől távolított el mindkét füléből, kitágította az antrum mastoideumot. Néhány héttel a műtét után, 1890 Karácsonyán halt meg. Mai fül-orr-gégészek feltételezése szerint **koleszteatómás középfülgyulladásban (gyöngydaganatban)** szenvedett, amely a dobhártya jóindulatú, de expanzív és destruktív daganata, progrediens csontpusztulással és krónikus középfülgyulladással.

VII. Edward angol király: Viktória királynő legidősebb fia 61 éves koráig várakozott az utódlásra. Két nappal a koronázás kitűzött időpontja előtt *Sir Frederick Treves* sebész **vakbélgyulladás** állapotot állapított meg nála, a koronázást két héttel elhalasztották. Még nyolc évig uralkodott.

III. Frigyes német császár: „Láncpipázó” volt, gyakran szenvedett torokgyulladásban, tracheakanült viselt, ezért már alig tudott beszélni. Többek között *Rudolf Virchow* kezelte. 1887-ben **gégerákot** diagnosztizáltak. Mindössze 99 napig uralkodott. 1888 a „három császár évenként” vált emlékezetessé.

II. Vilmos német császár: Már születése drámai volt. Csak szülés közben tűnt fel, hogy farfekvéssel érkezik. A szülés levezetője, *Eduard Arnold Martin*, a *Charité Berlin* szülészeti klinikájának igazgatója volt. Csak két-három nappal később észlelték a balkar perifériás bénulását (valószínűleg: **Duchenne-Erb bénulás**). Gyermekkorában a legváltozatosabb módszerekkel kezelték, szesszel dörzsölték, állathússal (frissen elejtett nyúlhússal) borogatták, tíz éven keresztül váltakozó- vagy galván-árammal elektromos kezeléseket kapott. Felnőttkorában balkarja 15 cm-rel rövidebb volt. *John C. G. Röhl* történész szerint ezek a kezelések felérték a bántalmazással. Az anyai szeretet hiányával és a borzalmas nevelési eljárásokkal együtt ez súlyos személyiségtorzulást eredményezett.

John F. Kennedy amerikai elnök: 13 éves korától jelentkező bélpanaszainak gyógyszeres kezelése **kompressziós csigolyatörésekkel járó szekunder oszteoporózist** okozott. 1947-ben **krónikus mellékveseelégtelenséget (Addison-kórt)** diagnosztizáltak. Újabb hipotézisek szerint az **autoimmun poliglanduláris szindróma 2-es típusában (APS 2)** szenvedett. Nővére, Eunice ugyancsak Addison-kórban, fia, John F. Kennedy Jr. Basedow-kórban szenvedett.

Napoleon Bonaparte: 30 éves koráig szálkás alkatú, hosszúhajú férfi volt. 36 éves korától alkata megváltozott: korpulenssé és letargikussá vált, arca elpuhult, hajzata elvékonyult, csípője megvastagodott. Ezek a feminizálódás jegyei. Aluszékonnyá vált. Orvosa leírása szerint Szent Ilona-szigetén már alig volt testszőrzete és dús keblei voltak. Elváltozásai és a boncolási leletek valamilyen endokrinológiai megbetegedésre utalnak. Későbbi spekulációk szerint a **hipofízis elülső lebenyének elégtelenségében** szenvedett, amit egy baleseti sérülés okozott. [Lásd még: *Egy svájci patológus Napóleon halálának okáról*, 2022. 2. sz.]

Eva Perón (Evita): Méhnyakrákban szenvedett. Akkoriban a rákos megbetegedéseket még tabuként kezelték, nem tudatták vele a diagnózist. 1951 novemberében eltávolították a méhét. Az első argentin nő volt, aki kemoterápiában részesült.

Eleanor Roosevelt amerikai first lady: Orvosa 1960 áprilisában enyhe anémiát és leukocitopéniát állapított meg. A hematológusok **aplasztikus anémiát** diagnosztizáltak. Később egy másik orvos reaktivált tuberkulózist és csontvelő tbc-t feltételezett. Orvosai azonban tartották magukat saját diagnózisukhoz és továbbra is Prednizonnal kezelték. A halála utáni autopszia mind a disszeminált tbc-t, mind az aplasztikus anémia diagnózisát megerősítette, ami a mai szemlélet szerint **mielodiszpláziás szindróma** is lehetett.

Gustav Stresemann: A Nobel-békedíjas német külügyminiszter 51 évet élt. Szívpanaszai voltak. Megnagyobbodott pajzsmirigye leszűkítette a légcsőt. Tartósan magas vérnyomása volt. Recidiváló vesegyulladásai súlyos urémiát eredményeztek. Ennek ellenére hatalmas munkatempót diktált magának, élete utolsó napját is végigdolgozta. Többórás megbeszélése volt a birodalmi kancellárral, majd a gazdasági miniszterrel és végigült egy frakcióülést. Ezután infarktus kapott. 2029. október 3-án érte a második infarktus, amelyet nem élt túl.

Frédéric Chopin tüdőbetegségének okai körül elég sok volt a spekuláció. Egy tény azonban nem keltette fel senki érdeklődését, pedig ő maga szolt erről környezetének. Vizuális hallucinációi és *jamais-vue*-élményei voltak, elidegenedést érzett hozzá közelállókkal szemben. Egy alkalommal amikor lázas beteg volt és vért köpött, valaki bekopogott és ágya mellett látta állni a halált. Álomszerű állapotai voltak, amelyekben keveredett a valóság és a képzelet. Ezeket az epizódokat nem kísérték neurológiai tünetek. Egyes optikai hallucinációi alkalmával Liliput-látása volt (miopszia). A legvalószínűbb diagnózis a halántéklebenyi epilepszia.

George Gershwin: 1937 februárjában egy próbán majdnem leesett a pódiumról. A másnapi a koncerten kiesett szerepéből és kihagyott néhány passzust, amiből a közönség semmit sem vett észre. Két hónappal később a fodrásznál félpercre elveszítette az eszméletét. Ezeket az epizódokat egyfajta „*blackout*”-ként írta le Gregory Zilboorg pszichiáternek. Ernst Simmel német pszichoanalitikus is megvizsgálta. A későbbiekben migrénes fejfájásai, szédülései, szaglászhallucinációi (égett gumi szagát érezte), motorikus zavarai voltak. 1937. július 9-én öntudatlan állapotban vitték be a *Cedars of Lebanon Hospital*-ba, ahol az orvosok másnap trepanációt végeztek és agydaganatot találtak, amelyet glioblasztómaként határoztak meg. Gershwin öt órával a műtét után meghalt.

Vincent van Gogh: Személyisége legendává vált és tucatnyi poszt-mortem diagnózisnak adott okot. Szervezetének ólommal való megterheltségétől nem tekinthetünk el. Ette az ólmot és lámpaolajat ivott. Festékei ólomtartalmúak voltak, megnyalagatta az ecset sörtéjét, szájában tartotta a nyelét. Testi tünetei ólomintoxikációval függhettek össze. Szegény volt, sokat éhezett, alultáplált volt. Minden valószínűség szerint vashiányos anémiában szenvedett. Az ólomfelhalmozódás perifériás neuropátiához és az orsócsonti ideg (*nervus radialis*) bénulásához vezetett. Kései festményeinek elváltozott ecsetkezelése a csökkent vizuális-motoros koordinációval függhet össze.

Ernest Hemingway: Családjában halmozódtak az öngyilkosság kockázati tényezői: Apja, aki orvos volt, súlyos hangulatingadozásokban szenvedett, 1928-ban lőfegyverrel vetett véget életének. Nővére, Ursula és bátyja Leicester

ugyancsak öngyilkos lett. Marcelline nővére súlyos depresszióban szenvedett. Anyjához fűződő kapcsolatát düh, gyűlölet és bűntudat terhelte. Önérzetes, impulzív személyiség volt, de elégedetlen volt önmagával és nemi identitása is instabil volt.

A szeretetreméltó és szimpatikus Hemingway olykor akaratlanul is agresszívvá vált. Feltehetően borderline szindrómában és az érzelemszabályozás zavarában szenvedett. Alkoholfüggő volt, kényszerképzetek voltak. 1961 áprilisában négy nap alatt három öngyilkossági kísérlete volt. Miután júniusban a *Mayo Clinic Rochester*-ben kezelése sikertelen volt, néhány nappal 62. születésnapja előtt ő is lőfegyverrel végzett magával.

Frida Kahlo: Tizennyolc éves korában egy buszbalesetben egy kapaszkodó átfúrta balcsípőjét és a gátnál jött ki. Kétséges volt, hogy egyáltalán tud-e majd járni. Ágyéki gerincén három, jobb lábán tizenegy, szeméremcsontján három törést szenvedett. Továbbá kulcscsont- és bordatörése volt és a bal válla kificamodott. Négy hétig feküdt teljes gipszben, de élete végéig gipsz-, bőr- vagy fémkorszettekkel kellett viselnie. Több vetélése volt, ami feltehetően a balesettel függött össze. Helyzetét súlyosbította, hogy járványos gyermekbénulás miatt jobb lába amúgy is gyenge volt. Kevés művész van, akinek munkáin ennyire tükröződik a testi és lelki fájdalom, a gyengeség és a halállal folytatott küzdelem.

Herman Melville: 1851-ben, a „*Moby Dick*” megjelenése után testi és lelki panaszai voltak, amit biográfusai „pszichoszomatikus” tünetekként jellemeztek. Fiatalabb korában regényírás közben órákig extázisba esett és a végkimerülésig dolgozott. A mániás és depresszív epizódok bipoláris zavarra utalnak. Gyakran panaszkodott fej-, hát- és derékfájásra. Útleveleiben szereplő adatok szerint testmagassága 1849 és 1856 között 3,5 cm-rel csökkent. Lökésszerű szemfájdalmakban és fotofóbiában szenvedett. Feltehetően *Bechterew*-kórban szenvedett.

George Orwell: Gyermekkorában bronchitisben és krónikus köhögésben szenvedett, korán megfertőződött *Mycobacterium tuberculosis*-szal. Szegénységben élt, alultáplált, láncohányos volt, gyakran szenvedett

tüdőgyulladásban. A spanyol polgárháborúban éppen csak hogy túlélte egy nyaklövést. 1946-ban, felesége halála után kiköltözött a Hebridákra, ahol áram és melegvíz nélkül élt, de megírta az „1984”-et. 1947-ben megerősítették a tuberkulózis diagnózisát. Az orvosok a bal rekeszizom blokkolásával próbálkoztak, hogy összehúzódnak a tüdőlebenyt. Sztreptomicint kapott, ami akkor újdonságnak számított. A kezelést azonban 50 nap után Lyell-szindrómája miatt meg kellett szakítani. 1948-ban visszatért a Hebridákra és befejezte az „1984”-et, amely 1949-ben jelent meg. A könyv sikert aratott, Orwell azonban félévvel később meghalt.

Marcel Proust: Gyermekkorában hörgőasztmában szenvedett, amit akkoriban „idegi” természetűnek tartottak. Apja, Prof. Dr. Adrien Proust, aki maga is neurológus volt, az anyai túlgondoskodásnak tulajdonította fia „neuraszténiáját”. Proust ezt követve minden gyógyszert és diétát kipróbált, a legváltozatosabb kombinációkban. Asztma elleni port, asztma elleni cigarettát, étert, balzsamokat, ópiumszármazékokat, barbiturátokat, adrenalint, alkaloid sparteint (Lupinidint).

Kezelőorvosa azt ígérte, hogy egy háromhónapos izolációs kúra segíteni fog rajta. Egy másik klinikán valóban alávetette magát egy rövidebb izolációs kúrának, de mint később bevallotta, betegbben jött ki a kórházból, mint ahogy bement.

John Wayne: Környezetének tanácsa ellenére sohasem titkolta rákos megbetegedését. 1964-ben egy golflabdánagyságú tumor miatt eltávolították a fél tüdejét és négy bordáját. Tizenöt évvel élte túl a betegséget.

1978-ban szívbillentyűelégtelenség miatt műtétnek vetették alá. 1979 januárjában azonban lesoványodva, altesti fájdalmakkal került kórházba. Epehólyagproblémát feltételezve megműtötték. Ebből aztán kilenc óras beavatkozás lett totális gasztrektómiával, ugyanis gyomorrákja volt, áttétekkel a nyirokrendszerbe. Később sugárterápiát, Interferont és egy új immunerősítőt is kapott. De mindez már nem segített. Gyermekai hatalmas összeget adományoztak az *UCLA Medical Center Los Angeles* részére. Ma a *John Wayne Cancer Institute* világ az egyik legjelentősebb onkológiai kutatóközpontja.

Oscar Wilde halálát sokáig szexuális életével és a szifilisszel hozták összefüggésbe. 1895 és 1897 között fajtalankodás miatt bebörtönözték. Ez idő alatt súlyos halláskárosodást szenvedett, jobb fülére teljesen megsüketült, mivel egy gennyesedés miatt perforálódott a dobhártyája. Később dobhártyáján jóindulatú, de expanszív és destruktív tumor alakult ki, amely csontpusztulással és krónikus középfülgyulladással járt, később pedig a masztoidra is kiterjedt. 1900. október 10-én a párizsi *Hôtel d'Alsace*-ban kloroformos altatással megműtötték, radikális masztoidektómiát hajtottak végre. Antibiotikum akkor még nem volt. A fertőzés magas láz mellett visszatért. A szekundér meningoencefalitiszbe halt bele.

Sigmund Freud, aki erős dohányos volt, 1923 januárjában a bécsi egyetemi klinika fül-orr-gégészeti ambulanciáján jelentkezett egy égő fájdalmakat okozó szájpadrési daganat eltávolításáért. Valójában laphámrákja volt. Néhány hónappal később Hans Pichler szájsebész intravénás fájdalomcsillapítással eltávolította jobboldali alsó- és felső állkapcsának jó részét, valamint jobboldalon a lágyszájpadot és a nyelv nyálkahártyáját. Állprotézist kapott, amit csak segítséggel tudott behelyezni. 1936 nyarán, nyolcvanéves korában el kellett távolítani egy recidiváló tumort és az alatta levő csontot. 1938-ban, Freud emigrációja után Pichler Londonba utazott, hogy ismét megoperálja. Miután azonban állapota elviselhetetlenné vált, barátja és orvosa, Max Schur az évekkel korábban megbeszéltek szerint beadta neki a halálos adag morfiúmot.

Friedrich Nietzsche: Hosszú szenvedéseit az agytumortól és a demenciától a neuroszifiliszig terjedő feltételezett diagnózisai magyarázhatják. Egy újabb elemzés szerint mitochondriális encefalopátiában (MELAS szindrómában: *Mitochondrial Encephalopathy, Lactic Acidosis, and Stroke-like episodes*) szenvedhetett. A kizárólagosan anyai ágon öröklődő mitochondriális DNS mutációit egy progredivens neurodegeneráció klinikailag heterogén kórképét eredményezik, amelyet a sejtek csökkent energiaképzése vált ki. Nietzschénél már négyéves korában megállapították az anizokóriát és szeméi eltérő látóképességét. Tizenegyéves korától hányással kísért fejfájási rohamai, valamint miopátiára utaló izomfájdalmai voltak. Későbbi vizsgálatok

pigmentelváltozásokat mutattak ki a kötőhártyán, valamint konvergens kancsalságot és rövidlátást mutattak ki.

Altesti problémái 31-ik életévétől súlyosbodtak: fájdalmak, székrekedés, étvágytalanság. Fej- és szemfájdalmi is fokozódtak. További bántalmi: hátfájás, beszédzavarok, tudatzavarok, szédülés, benutságérzet, járási zavarok. Gyakran volt izgatott, dezorientált, euforikus, agresszív és tévképzetei voltak. Aztán egyszerre teljesen kitisztult.

Családi anamnézisében is több a terhelő tényező: anyja ugyancsak anizokóriában szenvedett, anyai ágon több hozzátartozója szenvedett migrénben és pszichiátriai vagy neurológiai megbetegedésekben. Nietzsche élete végére lebénult, demens volt és valószínűleg teljesen megvakult.

Abraham Lincoln: Az elnök 1863. november 19-én beszédet tartott a gettysburgi csatamezőn létesített nemzeti sírkert avatásán. Már odautazása alatt fáradt és levert volt. Ennek ellenére végig állta a többórás ceremóniát és megtartotta kétperces beszédét. [https://hu.wikipedia.org/wiki/Gettysburgi_besz%C3%A9d] Visszautazása idején aztán belázasodott, szédült, fejfájása volt. Négy nap elteltével megjelentek rajta a himlős kiütések. Inasa, William H. Johnson, aki végig betegágya mellett volt, januárban megbetegedett és meghalt. A himlő halálozási rátája annak idején 30% volt. Lincoln szerencsére túlélte.

*

190 éve halt meg Johann Wolfgang Goethe

Goethe nem fejezhette volna be a Faust első részét, ha 51 évesen elviszi a súlyos arcorbánc. 1801 január első napjaiban súlyos hurut lépett fel nála, amely a következő napokban életveszélyes fertőzésbe csapott át. Bal arcára gennyes, részben hólyagos gyulladás ült ki, amely bal szemére is kiterjedt. A gyulladás a szájpadlást, a garatot és a gégét is megtámadta, amit görcsös köhögés és fulladásos zavarok kísérték. Nyaka feldagadt, bal szeme diónyira duzzadt, állandóan vérzett és levedzett. Fekvő pozícióban megfulladt volna, ezért ültetni kellett. Protektora, Károly Ágost szász–weimar–eisenachi nagyherceg azonnal

Weimarba rendelte Johann Christian Stark orvost, aki péntek este érkezett és megállapította: ha megéri a szombat reggelt, még van remény.

Állapota kilenc napig tartott. Január 24-én végre kinyitotta bal szemét. Utána hetekig-hónapokig levert volt. Nagy valószínűséggel orbáncban szenvedett, amit A-típusú streptococcusok váltanak ki. Akkoriban nem álltak rendelkezésre antibiotikumok. Johann Stark érmetszést és vérleszívást, mustármagos és kőrisbogaras hólyagképző borogatást alkalmazott, de hánytatást és beöntést is végzett. Stark már korábban publikálta ezeket az eljárásokat, amelyeket Goethe-nél is alkalmazott.

Antonie Brentano szerint Goethe nagyevő és nagyivó volt. Mindig szörnyen sok ételt púpozott a tányérjába. Elhízottságára barátnője, Charlotte von Stein is sokat panaszkodott. Goethe házában folyt a bor: már reggelire is bort ivott, estig pedig két litert is elfogyasztott. Az orvosok intéseit ignorálta. Mindezek mellett az orbáncot az általa is gyakran leírt ismétlődő torokfájások, heves fogfájások és légúti fertőzések okozhatták.

83 éves korában, 1832. március 22-én halt meg.